

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

DATO 8. juli 2015

JOURNAL NR.

RA-2014-120-0040

BEDEB ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: ISD

+ bilag

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 72 68 90 00

FAX 72 68 90 04

Udtalelse om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder for 2014

1. Indledning

Justitsministeriet anmodede ved brev af 6. oktober 2014 (j.nr. 2011-730-0008) Rigsadvokaten om en udtalelse om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af børn under den kriminelle lavalder i 2014.

Rigsadvokaten bestemte derfor, at statsadvokaterne skulle redegøre for samtlige sager om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder, der blev foretaget i 2014.

Rigsadvokaten har tidligere afgivet udtalelser om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af børn under den kriminelle lavalder, senest i september 2014.

2. Statsadvokaternes udtalelser vedrørende 2014

2.1. Statsadvokaten i København og Statsadvokaten i Viborg har i udtalelser af henholdsvis 23. juni 2015 og 25. juni 2015 redegjort for udviklingen i tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder i 2014. Udtalelserne vedlægges i kopi.

Det fremgår af statsadvokaternes udtalelser, at der – samlet set på landsplan – har været et fald i antallet af tilbageholdelser fra 270 i 2013 til 247 i 2014.

Det fremgår endvidere af udtalelserne, at hovedparten af tilbageholdelserne er foretaget i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 75 b. Statsadvokaterne har dog peget på, at der også i 2014 har været foretaget tilbageholdelse af børn, hvor anholdelsesbetingelserne ikke har været opfyldt, herunder tilbageholdelser for butikstyveri.

Der er ifølge statsadvokaterne endvidere fortsat enkelte tilbageholdelser, der er indberettet fra politikredsene som foretaget efter retsplejelovens regler, selvom tilbageholdelserne ses at være foretaget af hensyn til barnet selv med hjemmel i politiloven. Disse tilbageholdelser burde således ikke være indberettet, da indberetningsordningen alene angår tilbageholdelser efter retsplejeloven.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Endelig er der nogle tilfælde, hvor begrundelsen for tilbageholdelsen ikke har været fyldestgørende.

2.2. For så vidt angår enerumsanbringelser har Statsadvokaten i København oplyst, at der er sket et fald i antallet af enerumsanbringelser fra 26 i 2013 til 21 i 2014. Statsadvokaten i Viborg har oplyst, at der i 2013 var 6 enerumsanbringelser og 7 enerumsanbringelser i 2014. Der er således samlet set tale om et mindre fald fra 32 enerumsanbringelser i 2013 til 28 i 2014.

Det fremgår endvidere af statsadvokaternes udtalelser, at hovedparten af de 28 enerumsanbringelserne i 2014 er sket i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 75 b. Der er dog fortsat enerumsanbringelser, som ikke opfylder betingelserne herfor. Der er endvidere et enkelt tilfælde, hvor enerumsanbringelsen har været udstrakt ud over den absolutte grænse på 6 timer, jf. retsplejelovens § 821 a, stk. 4.

2.3. Statsadvokaten i Viborg har oplyst, at man har indskærpet over for politikredsene, at der alene kan ske enerumsanbringelse, hvis betingelserne i retsplejelovens § 821 a, stk. 3, er opfyldt og at der under ingen omstændigheder må ske overskridelse af den absolutte frist på 6 timer, jf. retsplejelovens § 821 a, stk. 4.

Herudover har Statsadvokaten i Viborg oplyst, at tilbageholdelserne er blevet drøftet indgående med politikredsenes øverste ledelse på tilsynsbesøgene. Det er i øvrigt statsadvokatens indtryk, at der er fokus på området i politikredsene, herunder hvordan man får videreformidlet reglerne for tilbageholdelse og enerumsanbringelse af unge.

Statsadvokaten i Viborg har endvidere udarbejdet en oversigt over de tiltag, som kredse har iværksat på området. Det fremgår heraf, at nogle kredse har iværksat intern

undervisning, ligesom flere kredse har indført en ordning, hvor tilbageholdelserne skal godkendes og kvalitetskontrolleres af vagtchefen. Denne oversigt vil ifølge statsadvokaten danne udgangspunkt for en drøftelse med politikredsene kvalitetschefer med henblik på udbredelse af best practice på området.

Statsadvokaten i København har oplyst, at statsadvokaten i løbet af 2014 har understøttet indsatsen i politikredsene ved at undervise vagtchefer og andet relevant personale i regelsættet om tilbageholdelse og enerumsanbringelse, ligesom statsadvokaturen har bidraget til at udbrede best practice, der kan understøtte, at reglerne bliver overholdt, samt at der sker fyldestgørende dokumentation herfor.

RIGSADVOKATEN

SIDE 3

3. Rigsadvokatens bemærkninger

3.1. Statsadvokaternes udtalelser bygger på en gennemgang af samtlige sager om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af børn under den kriminelle lavalder i 2014.

Som det fremgår af ovenstående, er hovedparten af tilbageholdelserne foretaget i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 75 b. For så vidt angår enerumsanbringelser er antallet i 2014 faldende, og betingelserne for enerumsanbringelserne er opfyldt i hovedparten af tilfældene.

Der er imidlertid fortsat tilfælde, hvor grundlaget for tilbageholdelserne ikke har været opfyldt, ligesom der er enerumsanbringelser, der ikke har været foretaget i overensstemmelse med reglerne, herunder et enkelt tilfælde, hvor enerumsanbringelsen har været udstrakt ud over 6 timer.

På den baggrund er det min opfattelse, at der også i 2015 er behov for at følge området. Jeg har derfor bedt statsadvokaterne om som led i deres tilsyn med politikredsene at redegøre for samtlige sager om tilbageholdelse og enerumsanbringelse af mistænkte børn under den kriminelle lavalder, der er foretaget i 2015.

3.2. Det bemærkes i øvrigt, at Rigsadvokaten – efter drøftelse med Rigspolitiet – har ændret tilbageholdelseskemaet, som bliver anvendt af politikredsene i forbindelse med en tilbageholdelse, således at det er blevet tydeliggjort, at der kræves en fyldestgørende begrundelse for tilbageholdelsen, ligesom det af skemaet nu fremgår, at tidspunktet for tilbageholdelsens eventuelle overgang til politiloven skal registreres. Skemaet blev sendt til politikredsene i efteråret 2014, og det vil derfor formentlig først blive fuldt anvendt i politikredsene i løbet af 2015.

Det bemærkes endvidere, at Rigspolitiet arbejder på en afklaring af, hvilke understøttende tiltag der fra Rigspolitiets side kan iværksættes i politikredsene i forhold til tilbageholdelser af børn uden for strafferetsplejen. Arbejdet forventes tilendebragt ultimo 2015.

Med venlig hilsen

Ole Hasselgaard

RIGSADVOKATEN

SIDE 4